

- ۸۴۸۸..... تمکن بایبه در مقبره شیخ طبرسی
 ذکر آمدن نواب امیرزاده مهدی قلی میرزا و مقرب الخاقان عباسقلی خان
 لاریجانی و محسن خان سورتی هزار جریبی و سایر خوانین و سرکردگان
 مازندران به مدافعه خوارج بایبه شیخ طبرسی و واقعات آن ایام..... ۸۴۹۱
- ۸۴۹۲..... شبیخون بایبه..... ۸۴۹۳
- تیر خوردن ملا حسین بشرویه‌ای..... ۸۴۹۴
- جمع‌آوری فراریان و دفن کشته‌شدگان..... ۸۴۹۵
- وصایای ملا حسین بشرویه‌ای و وفات او..... ۸۴۹۵
- وارونه جلوه دادن شکست.....
 عزیمت نواب مهدیقلی میرزا از ساری به محاصره قلعه مستحده شیخ
 طبرسی و اجتماع خوانین مازندران از اطراف به اردوی والا..... ۸۴۹۶
- ذکر آمدن جعفرقلی خان بن محمدتقی خان بالارستاقی هزار جریبی و طهماسب
 قلی خان برادرزاده او و سپاه جمعی ایشان به اردوی نواب والا مهدیقلی میرزا
 و بیان بعضی وقایع و شهید شدن جعفرقلی خان در آن اوان..... ۸۴۹۹
- ۸۵۰۱..... شبیخون بایبه و قتل جعفرقلی خان بالارستاقی
 ذکر مأموریت سلیمان خان افشار قاسملو به مازندران و یورش بردن سپاه
 دارالمرز بر قلعه شیخ طبرسی و فتح قلعه و گرفتاری خوارج بایبه و مآل حال
 حاجی محمدعلی..... ۸۵۰۲
- ذکر دعوی و خروج ملا محمدعلی زنجانی در شهر زنجان و مخالفت با
 مقرب الخاقان امیر اصلان خان بن امیرکبیر محمدقاسم خان قاجار قوینلو
 حکمران بلوکات خمسه زنجان و مأموریت سیدعلی خان سرتیپ فیروزکوهی
 به مدافعه طایفه بایبه..... ۸۵۰۵
- ذکر مأموریت و سرداری مقرب الخاقان محمدخان بیگلربیگی بن فتحعلی خان
 بن هدایت‌الله خان گیلانی به تسخیر زنجان و تدمیر ارباب بغی و طغیان..... ۸۵۰۸
- ذکر عزیمت مقرب الخاقان عزیزخان مگری آجودان‌باشی افواج منصوره به
 سفارت ایروان و اجتهاد در امر مصالحه زنجان..... ۸۵۱۱
- ذکر اتمام کار زنجان و محاصره شدید و یورشهای سخت و قتل ملا محمدعلی

زنجانی و تسخیر شهر زنجان و تدمیر اصحاب خذلان و مراجعت مقرب الخاقان
محمدخان بیگلربیگی به آستان حضرت شاهنشاه فلک جاه سلطان السلاطین

ناصرالدین شاه خلدالله ملکه..... ۸۵۱۳

قتل علی محمد باب..... ۸۵۱۴

ذکر خروج سید یحیی بن سید جعفر الدارابی الفارسی در قصبه نیریز فارس و
مأموریت مقرب الخاقان دیوان بیگی مهرعلی خان بن حاجی شکرالله خان نوری
و مصطفی قلی خان قراگوزلو سرتیپ به حکم نواب مستطاب نصرت الدوله

فیروز میرزا حکمران فارس به مدافعه او و قتل سید و جماعتی از باییه نیریز..... ۸۵۱۵

شیخون باییه..... ۸۵۱۶

شکست باییه و قتل سید یحیی دارابی..... ۸۵۱۷

واقعه بوشهر..... ۸۵۱۸

ذکر بعضی سوانح اصفهان و حوادث آن زمان که مقارن فتنه خراسان و زنجان
و مازندران و وقوع یافت و به اشارت اعلیحضرت قدرقدرت شاهنشاه جم جاه
الناصرالدین الله سلطان ناصرالدین شاه ابقاه الله انتظام تمام گرفت و اشرا

سزای اعمال یافتند..... ۸۵۱۹

حکومت غلامحسین خان سپهدار و فتنه اصفهان..... ۸۵۲۰

قتل نایب الحکومه..... ۸۵۲۱

همراهی میرزا عبدالحسین وزیر اصفهان با فتنه جویان و اشتداد فتنه..... ۸۵۲۱

دستگیری گروهی از فتنه جویان و فرار برخی از ایشان..... ۸۵۲۳

دستگیری و قتل میرزا عبدالحسین وزیر..... ۸۵۲۳

احضار غلامحسین خان سپهدار به دارالخلافه..... ۸۵۲۴

ذکر مأموریت چراغعلی خان کرمانشاهانی به تحصیل متوجهات دیوانی و
بقایای سنواتی اصفهان و به حکم امنای دولت جاوید مدت نایب الحکومه

شدن در آن سامان..... ۸۵۲۴

قلع و قمع اشرا اصفهان به دست نایب الحکومه..... ۸۵۲۵

تفویض بعضی مناصب به کارگزاران..... ۸۵۲۶

معاودت سامی افندی سفیر عثمانی..... ۸۵۲۷

- ۸۵۲۷..... بنای قراولخانه در شهرها
- ۸۵۲۷..... سرای امیر
- ۸۵۲۸..... تأسیس چاپارخانه
- ۸۵۲۸..... روزنامه و قایع اتفاقیه
- ۸۵۲۸..... اقدامات دیگر
- ذکر طغیان میرزا قوام‌الدین حاکم کوهکیلویه فارس و عصیان محمدباقرخان
نوئی از الوار آن دیار و مأموریت عباسقلی خان سردار و سرتیپ لاریجانی به
قلع و قمع ایشان و فرستادن آنها به دارالخلافه طهران و بعضی واقعات این
اوان
- ۸۵۳۰.....
- ۸۵۳۱..... تغییر و تبدیل در مناصب دولتی و حکومتی
- ۸۵۳۲..... درگذشت لنزی
- ذکر ورود اتانایز محرم خیوقی فرستاده خان جلالت بنیان محمد امین خان
بن اللهقلی خان بن محمدرحیم خان خوارزمی با عریضه و پیشکش و هدایا
به دارالخلافه طهران و مرخصی از حضور سلطان السلاطین شاهنشاه ایران
ناصرالدین پادشاه قاجار خلدالله ملکه و مأموریت بنده درگاه رضاقلی به
سفارت خوارزم تا حین مراجعت از آن سفر و ورود دارالخلافه علی سبیل
الایجاز
- ۸۵۳۳.....
- ۸۵۳۵..... سفیر خوارزم در تهران
- ۸۵۳۵..... سفارت رضاقلی خان هدایت به خوارزم
- ۸۵۳۷..... خلاصه سفارت‌نامه خوارزم
- ذکر ملاقات و مقالات با محمد امین خان اوزبک قنقرات خوارزمی و مجملی
- ۸۵۴۰..... از تفصیل آن سؤال و جواب و مراجعت به طهران
- ۸۵۴۱..... بازگشت رضاقلی خان از سفارت خوارزم
- ذکر حرکت نواب مستطاب حسام‌السلطنه سلطان مراد میرزا والی خراسان
به عزم تنبیه تراکمه سرخس و تسخیر آن شهر از متمردان و کیفیت کار محمد
امین خان اوزبک حکمران خوارزم
- ۸۵۴۴..... ذکر تاخت سواران تراکمه خیوقی و سرخسی در محال خراسان و مراجعت و

گرفتاری بسیاری از ایشان به دست سام خان ایلخانی خراسان و عباسقلی خان

۸۵۴۹ گُرد میرپنجه و رهائی اسیران

در ذکر عزیمت موکب فیروزی کوکب اعلیحضرت شاهنشاه گیتی پناه الناصر

لدین الله سلطان السلاطین ناصرالدین پادشاه قاجار غازی به بلاد عراق و

توقف در اصفهان و انتظام امور در ممالک محروسه از فارس و یزد و کرمان

۸۵۵۱ و غیرهم

در ذکر انتظام و انضباط امور دارالخلافه طهران در ایالت نواب مستطاب

امیرزاده آزاده معظم بهرام میرزا و اهتمام مقرب الخاقان عزیزخان آجودان باشی

۸۵۵۳ در کارهای اهالی نظام

در ذکر حادثه سیل قزوین و خرابی بیوتات متوطنین و بستن سد متین به حکم

۸۵۵۵ اعلیحضرت سلطان السلاطین شهریار عصر سلطان ناصرالدین پادشاه قاجار

۸۵۵۵ عزیمت اردوی شاهانه به لرستان

ذکر واقعات ایام توقف اعلیحضرت سلطان السلاطین ناصرالحق و الحقیقه

۸۵۵۷ والدین ناصرالدین پادشاه در اصفهان تا هنگام مراجعت به دارالملک طهران

۸۵۵۸ وفات ظهیرالدوله یارمحمدخان افغان

ذکر ورود مسعود اعلی حضرت شاهنشاهی به دارالخلافه طهران و وصول

۸۵۵۹ عید اضحی و عید غدیر و تفقدات با خواص و عوام

۸۵۶۱ جشن عید غدیر خم

۸۵۶۲ سفارت میرزا محمدحسین قزوینی به روسیه

۸۵۶۲ ذکر وقایع متنوعه

در ذکر بعضی از سوانح و وقایع استرآباد و گرگان که در حکومت مقرب الخاقان

محمودولی خان قاجار دولو و سرداری جعفرقلی خان قراجه‌داغی میرپنجه روی

داده و پس از معاودت موکب فیروزی کوکب از اصفهان به طهران معروض

۸۵۶۳ افتاده

ذکر مجملی از اختلال احوال و اعتلال اقبال جناب میرزا محمدتقی خان امیر

نظام عساکر منصوره و انحراف خاطر اعلیحضرت سلطان السلاطین ناصرالدین

۸۵۶۵ شاه قاجار از وی و رفتن او حسب الامر به کاشان

بیان تفویض منصب جلیل و پایه نبیل صدارت عظمی از جانب حضرت

فلک رتبت سلطان السلاطین شاهنشاه ایران ناصرالدین پادشاه به جناب

جلالت مآب اعتمادالدولة العلیه میرزا آقاخان نوری مدّ ظلّه العالی ۸۵۶۹

ذکر توجه و نزول اعلیحضرت سکندر حشمت سلطان السلاطین شاهنشاه آفاق

الناصر لدين الله سلطان ناصرالدین شاه قاجار خلدالله ملکه به خانه جناب جلالت

مآب صدرالصدور قواماً للشوكة البهیه مؤتمن السلطان و معتمدالخاقان

اعتمادالدولة العلیه صدراعظم شخص اول دام اقباله ۸۵۷۲

۸۵۷۴ وقایع متنوعه دیگر

ذکر حالات نواب مستطاب امیرزاده معظم خانلر میرزا حکمران و والی

بروجرد و صفحات عراق و لرستان و عربستان و از اعلیحضرت سلطان

السلاطین به احتشام الدوله ملقب گردیدن و مورد عواطف بی پایان شدن ۸۵۷۶

ذکر حرکت نواب والا امیرزاده خانلر میرزا به صفحات لرستان و عربستان

و انتظام امور آن سامان ۸۵۷۹

ذکر حادثه لرستان و عزیمت نواب مستطاب والی والا خانلر میرزا به نظم

آن صفحات به عون ایزد باری ۸۵۸۱

ذکر مأموریت نواب ایلدرم میرزا به لرستان و عزیمت موکب نواب والی

والا به انتظام آن سامان و بیان واقعات و منازعات اتفاقیه ۸۵۸۴

ذکر مجملی از حال عربستان داخله خاک ایران و ذکر خرابی حویزه و اهواز

و محمره و کعب و آبادانی آنها در این دولت ابد بنیان و ساختن نواب

احتشام الدوله سدّ و سدید موسوم به سدّ ناصری صانهاالله عن الحدّثان ۸۵۹۰

ذکر مجملی از تفصیل پل شادروان شوستر و ویرانی آن پل به مرور دهور

و ساختن در عهد دولت سلطان السلاطین ناصرالدین شاه از آن خوشتر ۸۵۹۴

ذکر تفویض منصب وزارت نظام افواج به مقرب الخاقان میرزا فضل الله

مستوفی خاصه دیوان و مأموریت او به آذربایجان ۸۵۹۷

۸۵۹۸ وقایع متنوعه

ذکر ظهور مرحمت حضرت شاهنشاهی درباره مقرب الخاقان میرزا محمد

کاظم خان خلف الصدق جناب مآب صدراعظم افخم سلمه الله و ملقب شدن

- به لقب جلیل نظام‌الملکی و بعضی واقعات این ایام ۸۵۹۹
- سلام عام در دیوانخانه ۸۶۰۰
- حکومت کرمانشاهان ۸۶۰۱
- حکومت قزوین ۸۶۰۱
- خلعت شمشیر ۸۶۰۱
- باریابی بزرگان ترکمان ۸۶۰۲
- ذکر بعضی از واقعات سرحدات کرمان و عزیمت نواب مستطاب طهماسب
میرزای مؤیدالدوله حکمران آن سامان به بلاد بلوچستان و تسخیر بعضی از
قلاع و اطاعت گزیدن اعظم بلوچستان ۸۶۰۲
- ذکر عزیمت مقرب الخاقان مشیرالدوله به جانب شوشتر و پیدا شدن شهر
کهنه شوش و سکه واسط و فرستادن به حضرت دارالخلافه ۸۶۰۵
- تغییر و تبدیل مناصب ۸۶۰۶
- ذکر به سفارت رفتن و مراجعت صدر دیوان قزوینی از سفارت دولت
بهیئت روسیه به دارالخلافه طهران و شرفیابی او و صاحب‌منصبان روسیه به
حضور شاهنشاه ایران ۸۶۰۶
- ذکر میعاد با اسعاده شاهزاده معظم نواب مستطاب سلطان معین‌الدین میرزا
و تفویض خدمت الله‌گی و تربیت او مدالله فی عمره و من علینا باعلاء امره
به نواب امیرزاده نیکو خصال ساسان میرزا ولد نواب مستطاب شاهزاده
بهاءالدوله بهمین میرزا ۸۶۱۰
- تغییر حکومت جوین ۸۶۱۱
- وفات فضل‌الله خان میرپنجه ۸۶۱۱
- ذکر بعضی واقعات خراسان و مامور شدن پاشاخان مکرری سرتیپ افواج
دامغانی و سمنانی با جماعتی از جیوش به خدمت نواب مستطاب امیرزاده
معظم حسام‌السلطنة العلیة العالیة ۸۶۱۲
- طغیان فرزندان کهن‌دل‌خان علیه سعید محمدخان حاکم هرات ۸۶۱۳
- دست‌اندازی سواران سرخسی ۸۶۱۲
- اقدامات عباسقلی خان گرد میرپنجه ۸۶۱۲

- ۸۶۱۵..... طغیان میرزا رفیع خان فرکی
- ۸۶۱۵..... حمله تراکمه طرُن و آخال به تربت جام
ذکر مجملی از حسب و نسب مقرب‌الخاقان علیقلی خان میرپنجه افشار
قاسملو و مأمور شدن به صفحات خراسان و خدمت نواب والی و الاشان
- ۸۶۱۷..... حسام‌السلطنه سلطان مراد میرزای قاجار
- ۸۶۲۰..... حمله خان خیوه به مرو
ذکر ورود رحمان و یردی پسر خلیفه مروزی به مشهد مقدس و وصول عرایض
اکابر مرو و اظهار اطاعت و رعیتی دولت علیه عالیہ ایران و استدعای حاکمی
- ۸۶۲۱..... نمودن از نواب حسام‌السلطنه العلیه العالیه
ذکر واقعات هرات و رفتن سام‌خان ایلخانی به معاونت امیرالامراء العظام
- ۸۶۲۳..... سعید محمدخان و مراجعت سردار کهن دل‌خان به قندهار
ذکر بروز و ظهور حادثه آسمانی و خروج اشرار طایفه ضاله موسوم به
بابیه در دارالخلافة طهران و قصد اعدام وجود مبارک اعلیحضرت سلطان
السلطین ناصرالحق و الحقیقه و الدّین ناصرالدّین پادشاه قاجار اطال الله
- ۸۶۲۶..... فی‌الملک بقاؤه و جعل العدل من الحوادث و قاؤه
- ۸۶۳۷..... بازگشت شاه به تهران
- ۸۶۳۷..... تبعید عباس میرزا به عتبات عالیات
ذکر مأموریت جناب سفیر کبیر دولت عثمانی احمد و فیق افندی به
- ۸۶۳۸..... حضور شاهنشاه ایران و اقامت در دارالخلافة تهران
- ۸۶۳۹..... جشن اعیاد
- ۸۶۳۹..... ذکر وقایع متنوعه
ذکر احتجاج جناب اشرف افخم صدراعظم با جناب سفیر عثمانی
- ۸۶۴۱..... و فیق احمد افندی به استحضار وزاری دول خارجه
ذکر حرکت نواب نصرت‌الدوله فیروز میرزا به انتظام امور بنادر فارس
و گرمسیرات سواحل و مراجعت به دارالعلم شیراز و بعضی واقعات
- ۸۶۴۷..... این ایام و فتوحات بلوچستان
- ۸۶۴۷..... بازگشت میرزا فضل‌الله وزیر نظام از تبریز به تهران

ذکر معاهده جناب جلالت مآب صدراعظم و شیل صاحب وزیر مختار

انگلیس ۸۶۴۸

تغییر سفیر انگلیس ۸۶۴۹

بروز و با در خوی ۸۶۴۹

ذکر واقعات سرحدات کرمان و بلوچستان ۸۶۵۰

زلزله شیراز ۸۶۵۱

تگرگ ده سیری ۸۶۵۲

ذکر تفویض ولایت عهد دولت ابد مهد ایدہ الله به نواب مستطاب شاهزاده

اعظم سلطان معین الدین میرزا اعزہ الله و جشن بزرگ و طوی عظیم در

دارالخلافه طهران حرسہ الله من الحدثان و تعیین نواب امیرزاده افخم

اردشیر میرزا به حکومت دارالخلافه طهران و برخی از واقعات ایران ۸۶۵۲

تبدیل فرمانروایان و حکام ۸۶۵۲

محاصره مرو ۸۶۵۵

شیوع وبای عام و مرگ عباسقلی خان میرپنجه کرد ۸۶۵۷

ذکر آمدن سلطان علی خان از قندهار به دارالخلافه طهران به

عتبه بوسی شهریار ۸۶۵۷

کالسکه مرحمتی شاه ایران به سعید محمدخان ظہیرالدوله ۸۶۵۹

عزیمت زیارت مشهد ۸۶۵۹

فتنه بایبه در تبریز ۸۶۵۹

ذکر خاتمه کار محمد پسر عبدالله یزدی و قتل او ۸۶۶۰

ذکر تفویض حکومت شهر خلخال در قبضه اختیار نواب مستطاب شاهزاده

خجسته خصال علیقلی میرزا ابن شاهنشاه مغفور صاحبقران قاجار نورالله

مرفده و رفتن نواب شاهزاده عباسقلی میرزا به نهایت آن ولایت ۸۶۶۱

بازگشت شاه از بیلاقات شمیران ۸۶۶۲

ذکر حال سعادت مآل مقرب الخاقان امیرالامراء اعظام عزیزخان مکرری

آجودان باشی دام عزیزا و ارتقای او به مرفقات سرداری کل عساکر منصوره

و مأموریت به چمن سلطانیہ ۸۶۶۳

- ۸۶۶۶ ذکر سفر سلطانیه و عزیمت سردار و افواج بدان حدود
- ذکر سفر میمنت اثر اعلیحضرت سلطان السلاطین شاهنشاه اسلام
ناصرالدین شاه قاجار به جانب بلوک خمسه و زنجان و نزول در چمن سلطانیه
- ۸۶۷۰ و واقعات آن ایام
- ذکر وصول عید سعید اضحی و سلام عام شاهنشاه اسلام در عمارت اعلی
و لوازم بار عام و تفقد با خواص والا مقام
- ۸۶۷۱ بروز و شیوع وبا در اردوی چمن سلطانیه
- ۸۶۷۳ مراجعت از چمن سلطانیه
- ۸۶۷۴ ذکر وقایع متنوعه
- ۸۶۷۴ زکات سالانه
- ۸۶۷۵ نیابت صدارت عظمی
- ۸۶۷۶ تحویل سال نو
- ۸۶۷۶ حکومت آذربایجان
- ۸۶۷۶ جشن سیزده رجب
- در ذکر تفویض امارت نظام به نواب مستطاب شاهزاده معظم والا مقام امیرکبیر
محمد قاسم میرزا ادام الله تمکینه و بسط علی الخیرات یمینه و مأموریت نواب
کامیاب فریدون میرزا به فرمانفرمایی خراسان و پیشکاری وزیر نظام و احضار
نواب حسام السلطنه به دارالخلافه
- ۸۶۷۷ حکومت فریدون میرزا بر خراسان و واقعات اتفاقیه در آن ایام
- ۸۶۷۸ اقدامات فریدون میرزا در اصلاح امور آستان قدس رضوی
- ۸۶۸۴ ذکر وقایع متنوعه
- ۸۶۸۵ ذکر سوانح فارس و وقایع بندرعباس و حالات شیخ سیف و صید سعید
خان امام مسقط و مأموریت حاجی محمد رحیم خان شیرازی و اختلال
- ۸۶۸۷ حال او و سایر صادرات این ایام
- ذکر مأموریت جناب جلالت مآب موسیو ایخشکوف شارژ دفتر و وزیر مختار
مقیم دارالخلافه طهران و معاودت جناب پرنس دالغورکی وزیر مختار سابقه به
دولت بهیه روسیه و سایر واقعات
- ۸۶۹۰

- ۸۶۹۱..... ذکر واقعات متنوعه
- ۸۶۹۴..... حمله صید ثوینی به بندرعباس
- ذکر محاربه سرداران فارس و کرمان با صید ثوینی عرب فرزند امام مسقط
و سلطان عمان و غلبه سپاه منصوره و استخلاص بندرعباسی و هزیمت
- ۸۶۹۴..... اعراب به بحر عمان فارس
- ۸۶۹۶..... ذکر وقایع دیگر
- ذکر واقعات خراسان و سرخس و مرو و هزیمت محمد امین خان خوارزمی
به تسخیر سرخس و حرکت نواب مستطاب امیرزاده معظم فریدون میرزا
- ۸۶۹۷..... به آق دربند و مقتول شدن خان خبوه و هزیمت خوارزمی
- ۸۶۹۹..... قتل خان خوارزم و کشته شدن اطرافیان او
- رفتن نواب مستطاب امیرزاده معظم فریدون میرزا فرمانفرمای خراسان به
- ۸۷۰۱..... مرو و سرخس و انتظام آن حدود و باز آمدن به مشهد مقدس رضوی (ع)
- ۸۷۰۲..... وفيات
- ۸۷۰۳..... اعطای لقب خانی به میرزا اسدالله مستوفی
- ۸۷۰۳..... وفات نیکلای امپراطور روسیه
- ذکر ورود جناب جلالت مآب چارلس اکتس مری وزیر مختار و ایلچی
مخصوص دولت بهیه انگلیس به سفارت دولت علیه عالیہ ایران و اقامت
- ۸۷۰۴..... در دارالخلافه طهران
- ۸۷۰۵..... واگذاری حکومت شهرهای آذربایجان به شاهزادگان و خوانین
- ۸۷۰۶..... حکومت قزوین
- ذکر مأموریت جناب مجدت القاب جنرال بروسلیف فرستاده اعلیحضرت
ایمپراطور اعظم دولت بهیه روسیه به مژده جلوس جدید با نامه مودت
ختامه و آمدن عالیجاه معلی جایگاه بولکونیک بارطالامی از جانب جناب
- ۸۷۰۶..... مرادیف جانشین قفقاز
- ۸۷۰۷..... اعتکاف محمد علی خان جوانشیر در روضه مطهره عتبات عالیات
- ذکر مأموریت جناب جلالت مآب سفیر کبیر وزیر مختار مقیم دولت ابدمدت
ایران موسیو نیکولا پرسپربروره صاحب از جانب دولت قویمه قدیمه فرانسه از

شهر اعظم پاریس دارالملک اعلیحضرت ایمپراطور ناپلیون سیم و ورود

۸۷۰۸..... به بندر ابوشهر سرحد فارس و آمدن به دارالخلافه طهران علی التفصیل

صورت عهدنامه منعقدۀ مابین دولت علیه ایران و دولت بهیه فرانسه که

۸۷۱۵..... در هزار و دویست و هفتاد و یک مقرر شده

۸۷۲۰..... سفر بیلاقی شاهانه

۸۷۲۱..... ذکر وقایع متنوعه

ذکر مأموریت عمدة الامراء العظام جناب مقرب الخاقان سیف الملک عباسقلی
خان میرپنجه ایلچی کبیر به سفارت سنت پترزبورغ به جهت تعزیت و تهنیت

۸۷۲۳..... اعلیحضرت ایمپراطور اعظم الکسندر بولیج

ذکر سوء سلوک سعید محمدخان ظهیرالدوله حاکم هرات و طغیان طایفه
هزاره به جهت قتل کریم دادخان و عزل ظهیرالدوله و رفتن نواب شاهزاده

۸۷۲۷..... محمد یوسف از مشهد مقدس به حکومت هرات

۸۷۲۹..... ذکر مأموریت غلام حسین خان سپهدار به حکومت کرمان

ذکر توجه اعلیحضرت شاهنشاهی به شکار حوالی جاجرود و نخجیراندازی

۸۷۳۰..... در آن صیدگاه مسعود

۸۷۳۲..... اوضاع نابسامان خراسان بزرگ

۸۷۳۲..... وفات میرزا فتح الله لشکرنویس

۸۷۳۲..... خلعت شاهانه

۸۷۳۳..... زیارت مشهد مقدس

۸۷۳۳..... وفات فریدون میرزا و حکومت سلطان مراد میرزا در خراسان

۸۷۳۴..... ذکر وقایع دیگر

ذکر ورود مقرب الخاقان جعفرقلی خان ایلخانی شادلو و استرآباد و انتظام

۸۷۳۴..... امور گرگان و نردین و جاجرم و متابعت طوایف تراکمه و آمدن به نزد وی

ذکر ورود عمدة الامراء العظام مقرب الخاقان جناب سیف الملک سفیر کبیر

۸۷۳۶..... عباسقلی خان به شهر مسکو و از آنجا به دارالملک سنت پترزبورغ رسیدن

۸۷۳۷..... در گذشت پسر ایلچی کبیر ایران

۸۷۳۹..... عزیمت ایلچی کبیر ایران از مسکو به پترزبورگ

- ۸۷۴۰ ذکر وقایع متنوعه
- ۸۷۴۱ ذکر اقتران عیدین سعیدین ولادت کثیرالسعادة حضرت امیرالمؤمنین علی بن ابی طالب (ع) و نوروز فیروز سلطانی و جشن و سرور اهالی ایران
- ۸۷۴۵ ذکر اقامت و مراجعت سیف‌الملک از سفارت روسیه
- ۸۷۴۹ ذکر عزیمت طایفه کولان از خوارزم به جانب استرآباد و ممانعت تراکمه و تاخت جعفر قلی خان شادلو ایلخانی حاکم صفحات استرآباد و تنبیه آن گروه بد بنیاد
- ۸۷۵۴ ذکر وقایع متنوعه
- ۸۷۵۵ ذکر نفاذ و رنجش جناب جلالت مآب وزیر مختار دولت بهیّه انگلیس
- ۸۷۵۸ وقایع متنوعه فارس
- ۸۷۵۸ ذکر وفات سردار قندهار کهن دل‌خان و عزیمت امیر دوست محمدخان حاکم کابل به جانب قندهار و هرات
- ۸۷۶۰ ذکر مأموریت سپاه به سرحدات خراسان
- ۸۷۶۱ وفات سلیمان‌خان قاجار و محبعلی خان ماکوئی
- ۸۷۶۲ بازدید ناصرالدین شاه از بازار
- ۸۷۶۲ خلعت شاهانه
- ۸۷۶۳ سیلاب جنوب
- ۸۷۶۴ لقب امین‌الملکی
- ۸۷۶۴ بازگشت محمودخان قراقرزلو
- ۸۷۶۴ ذکر وقایع متنوعه
- ۸۷۶۵ حکیم‌باشی خاصّه شاهنشاهی
- ۸۷۶۵ ذکر وقایع متنوعه
- ۸۷۶۶ در ذکر بنای عمارت مدرسه مبارکه دارالفنون احضار معلمین از فرنگستان و تعلیم و تعلم بعضی علوم شریفه در آن مدرسه مبارکه
- ۸۷۷۴ ذکر وصول‌نامه مودت ختامة اعلیحضرت امپراطور دولت قویمه فرانسه و اهدای نشان خاصّه به حضرت دارالخلافه
- ۸۷۷۶ سفر شاهانه به صوب دماوند و فیروزکوه

ذکر سفارت امین‌الملک سفیر کبیر ایران فرخ‌خان کاشانی خازن سلطانی

به دارالملک اسلامبول و پاریس ۸۷۷۶

ورود سفیر کبیر به ارزنة الروم ۸۷۷۸

ورود سفیر کبیر به طرابزون ۸۷۸۰

ورود سفیر کبیر به اسلامبول ۸۷۸۱

ذکر حال محمد شاه‌خان سبئی بلوچ و تحصن او در حصن سب و طغیان

کردن و دفع او به حکم سپهدار با اقتدار ۸۷۸۴

ذکر آوردن نشانهای دولت بهیه روسیه به حضرت دارالخلافه ۸۷۸۶

لقب لسان‌الملکی ۸۷۸۸

سفر آقا محمود مجتهد به دارالخلافه ۸۷۸۸

شهاب سنگ ۸۷۸۹

ذکر مراجعت جناب سفیر کبیر دولت فرانسه موسیو بوره وزیر مختار و

ایلچی مخصوص ایران به پاریس دارالملک فرانسه ۸۷۸۹

ذکر واقعات خراسان مشرقی و اختلال امور هرات ۸۷۹۱

ذکر وفات سردار کهن‌دل‌خان و اختلاف برادر و پسر او با یکدیگر و

عزیمت امیر دوست محمدخان به قندهار ۸۸۰۰

در شرح خاتمه کار ظهیرالدوله صید محمدخان حاکم هرات با شاهزاده

محمد یوسف ابدالی دُرّانی ۸۸۰۴

ذکر ماموریت نواب حسام‌السلطنه والی خراسان به انتظام خراسان شرقی

با سپاه منصوره ۸۸۱۰

ذکر واقعات این ایام و اختلاف فی مابین عیسی‌خان و حاجی غلام‌خان

و گرفتاری شاهزاده محمد یوسف ۸۸۱۵

ذکر مواضع اهالی شهر در تسلیم برج و باره و وقایع این حوادث غریبه

دفع‌الوقت ۸۸۲۷

ذکر ورود شاهزاده محمد یوسف حکمران هرات به دارالخلافه و بردن او

به حضور حضرت شاهنشاهی ۸۸۳۱

ذکر اشتداد محاصره شهر و انقیاد سرتیپ عیسی‌خان افغان و تسخیر شهر

- ۸۸۳۳..... هرات و واقعات آن اوقات
- ۸۸۳۷..... خبر گرفتاری قنبر علی خان
- ذکر وصول عریضه نواب حسام السلطنه به پیشگاه اعلی در فتح هرات و
- ۸۸۳۸..... واقعات دارالخلافه
- ۸۸۳۹..... وفات معین الدین میرزای ولیعهد
- ذکر تزئین پیکر همایون شاهنشاه ایران به زینب بی مثال حضرت سلطان
- ۸۸۴۴..... اولیاء امیرالمؤمنین علی علیه السلام و شرح این جشن بزرگ
- ۸۸۴۷..... ذکر بعضی سوانح هرات و سرحدات خراسان و محاربات واقعه با ترکمانان
- ۸۸۴۸..... ذکر وقایع و سوانح خراسان
- ۸۸۵۰..... ذکر انفاذ خلعت و انعام از دارالخلافه به نواب حسام السلطنه و اکابر سپاه
- ۸۸۵۵..... ذکر بعضی واقعات اراضی خراسان و محاربات عساکر منصوره با ترکمانان
- ۸۸۵۸..... ذکر واقعات دارالخلافه و سایر بلاد ایران
- ذکر واقعات ایام توقف جناب سفیر کبیر امیرالملک در اسلامبول الی ورود
- ۸۸۵۹..... به پاریس
- ذکر آمدن سپاه بحری انگلیس به خلیج عمان فارس و بیرون شدن
- ۸۸۶۴..... جونس صاحب از بندر ابوشهر و سایر واقعات آن ایام
- ۸۸۶۵..... وفات محمد علی خان سرتیپ فوج قراچه داغی
- ۸۸۶۶..... استمداد دریاییگی از مؤیدالدوله
- ۸۸۶۶..... اولتیماتوم انگلیس ها به دریاییگی
- ۸۸۶۷..... استمداد دریاییگی از باقرخان تنگستانی
- ۸۸۶۸..... ذکر خروج سپاه انگلیس از کشتی ها و ورود به بندر بوشهر
- ذکر مأموریت کشیکچی باشی قاجار به حکمرانی سپاه نصرت پناه ماموره
- ۸۸۷۶..... بنادر ملک فارس
- ۸۸۷۸..... ذکر محاربه مصطفی قلی خان میرپنجه در بندر لنگه با سپاه انگلیس
- ۸۸۷۹..... ذکر بعضی واقعات این ایام در حضرت دارالخلافه طهران
- ۸۸۸۲..... ذکر واقعات فارس و بندر ابوشهر و حادثات آن ایام
- ۸۸۸۴..... ذکر محاربه سپاه ایران و عساکر انگلیس

ذکر معاهده دولتین فحیمتین ایران و آستریه و آمدن کولونل شندلاک

به دارالخلافه ۸۸۹۲

عهدنامه ایران و آمریکا ۸۸۹۴

ذکر شرفیابی جناب سفیر کبیر فرخ خان امین‌الملک به حضور اعلیحضرت

ایمپراطور دولت قویمه فرانسه ۸۸۹۴

صورت عهدنامه جدیده فی مابین دولتین علیتین ایران و انگلیس ۸۸۹۸

ذکر اخبار دارالخلافه تهران ۸۹۰۴

ذکر ورود کینیز ملیکوف از جانب جانشین قفقاز به دارالخلافه ۸۹۰۴

ذکر ورود نریمان‌خان نایب اول سفارت کبری از پاریس و آوردن

عهدنامه جدیده را به حضرت دارالخلافه ۸۹۰۷

در بیان حادثه بندر محمره با سپاه انگلستان و واقعات آن سامان ۸۹۰۸

ذکر خاتمه کار شاهزاده یوسف درانی ۸۹۱۵

ذکر مراجعت جناب جلالت مآب چارلس اکتس موره وزیر مختار بهیه

انگلیس به دارالخلافه ۸۹۱۶

ذکر مسافرت جناب جلالت نصاب امین‌الملک فرخ خان سفیر کبیر

ایران به دولت انگلیس ۸۹۱۹

باریابی امین‌الملک به حضور ملکه انگلیس ۸۹۲۱

میهمانی شهردار لندن ۸۹۲۳

میهمانی شام ملکه انگلیس ۸۹۲۴

دید و بازدید ۸۹۲۵

در ذکر بعضی از واقعات دارالخلافه الباهره ۸۹۲۷

اعطای لقب رکن الدوله به اردشیر میرزا ۸۹۲۷

حکومت تهران ۸۹۲۷

اعطای لقب صاحب دیوانی ۸۹۲۸

خلعت خلاع زرفشان و قطعات نشان ۸۹۲۸

حکومت تربیت حیدریه و اعطای لقب دریابگی ۸۹۲۹

ذکر عزل عزیزخان سردار کل ۸۹۲۹

- وزارت لشکر ۸۹۳۰
- درگذشت والده محمد شاه قاجار ۸۹۳۱
- فارت کاروان مشهد و تنیه ترکمانان غارتگر ۸۹۳۱
- اردوی شاهی در بیلاقات لواسان و امامه ۸۹۳۲
- بازگشت حیدر افندی شارژدافر دولت عثمانی به اسلامبول ۸۹۳۲
- اعطای نشان شیر و خورشید به شارژدافر دولت روسیه ۸۹۳۳
- اعطای خلعت به ذوالفقارخان حاکم قم ۸۹۳۳
- اعطای خلعت به میرزا رحیم پیشخدمت ۸۹۳۴
- استقبال حاکم فارس و امرا از خلعت و نشان شاهی ۸۹۳۴
- احضار عساکر به دارالخلافت ۸۹۳۴
- عفو عمومی ۸۹۳۵
- مراسم شتر قربانی ۸۹۳۵
- اعطای لقب سهام الملکی به محمد ابراهیم خان سرتیپ ۸۹۳۶
- مجالس ترحیم ۸۹۳۶
- ذکر وصول عید سعید غدیر خم و بار عام شاهنشاه اسلام خلدالله ملکه ۸۹۳۶
- پیوند سردار علی خان سیستانی با خاندان قاجار ۸۹۳۷
- اعطای نشان شیر و خورشید به میرزا محمد زمان امیر دیوان ۸۹۳۸
- تنیه ترکمانان ۸۹۳۸
- اعطای نشان شیر و خورشید ۸۹۳۹
- تنبیهی دیگر ۸۹۳۹
- بازگشت ایلخانی استرآباد و نظم آن سامان ۸۹۴۰
- عزاداری ایام عاشورا ۸۹۴۱
- اعطای نشان همایون به کینیاز الکساندر باراتنسکی ۸۹۴۱
- ذکر جشن همیون ولادت کثیرالسعادت حضرت اقدس شاهنشاه اسلام
- پناه ابو القاسم ناصرالدین شاه قاجار ۸۹۴۲
- ذکر حال مقرب الخاقان امیر پنجه علی قلی خان افشار و صدور حکم
- نظامی درباره او ۸۹۴۳

- انتخاب ولیعهد..... ۸۹۴۷
- در ذکر بعضی خدمات که جناب جلالت مآب صدراعظم در تقویت دولت
علیه کرده..... ۸۹۴۸
- در ذکر تفویض ولایت عهد عظمی و نیابت سلطنت کبری به نواب مستطاب
اشرف امجد ارفع والا شاهزاده معظم امیر نظام اعلی الله شانه و بهر برهانه..... ۸۹۵۵
- سواد فرمان همایون که از تلفیقات بدیعه و تحریرات بدیهه جناب مترسل
ادیب و دانشور لیبیب وزیر صافی ضمیر دول خارجه میرزا سعیدخان انصاری
گرمرودی تبریزی است بدین شرح بوده..... ۸۹۵۸
- تفویض وزارت ولیعهد به میرزا کاظم خان نظام الملک..... ۸۹۶۳
- فرمان وزارت و پیشکاری جناب جلالت نصاب نظام الملک..... ۸۹۶۴
- ذکر مجملی از اوضاع چراغان و آذین میدان درب بارگاه حضرت شاهنشاه
در ذکر بناهایی که به حکم اعلیحضرت شاهنشاهی خلدالله سلطانه حاجی
علی خان حاجب الدوله بنیاد نهاده و به پایان برده است..... ۸۹۷۷
- در ذکر بعضی ابنیه معروفه مشهوره که به حکم جناب جلالت مآب اشرف
صدراعظم مدظله‌العالی صورت عمارت یافته علی الاجمال..... ۸۹۸۳
- خاتمه..... ۸۹۸۶

سلطنت ناصر الدین شاہ قاجار

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

بزرگ شاهنشاهی را ستایش همی باید که در گیتی خدائیش انجام و آغازی نه که
هُوَ الْأَوَّلُ وَالْآخِرُ^۱ و سترک خدیوی را سپاس شاید که در کیهان کیائیش همتا و انبازی نه
هُوَ الظَّاهِرُ وَالْبَاطِنُ^۲ پرتو خورشید پرتاب او از همه ره بیدار است چه که ان الله اعز من
ان یری و اظهر من ان اخفی و فروغ گوهر بی سوی او از همه سو آشکار است چه که
فَأَيْنَمَا تُوَلُّوا فَجَهَّ اللَّهُ^۳ جز او همه را مانند است و او بی مانند لیس کبلیه شیء و هُوَ
السَّمِيعُ الْبَصِيرُ^۴ او بی نیاز است و همگان بدو نیازمند ان الله لغنی عن العالمین^۵ مهری که
از شیدش این تاری سرا را رخسندگی الله نور السموات و الارض^۶ تابی است از تابش
و یکنای بی امید مزد از بخشندگی و لا تقنطوا من رحمة الله^۷ رازی است از بخشش
آفریدگاری است که آفرینش او بی کرانه است ان تعدوا نعمة الله لا تحصوها^۸ و
بخشایش گری است که آمرزش او به بهانه است ان الله يغفر الذنوب جميعا^۹
خوانسالاری که از خوانش هیچ آفریده بی بهره نی و هُوَ اللطيف الخبير^{۱۰} و جهانداری
که کس را نبردن فرمانش زهره نه و هُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ^{۱۱}
گرامی پیغمبران در این درگاه در اندیشه و بیم که مَنْ ذَا الَّذِي يَشْفَعُ عِنْدَهُ إِلَّا بِإِذْنِهِ^{۱۲} و

-
- ۱ و ۲. سوره حدید، آیه ۳: او آغاز و انجام و آشکار و نهان است.
 ۳. سوره بقره، آیه ۱۱۵: به هر طرف رو کنید رو به سوی خدا دارید.
 ۴. سوره شوری، آیه ۱۱: هیچ چیز همانند او نیست که او شنوای بیناست.
 ۵. سوره عنکبوت، آیه ۶: زیرا خدا از جهانیان بی نیاز است.
 ۶. سوره نور، آیه ۳۵: خداوند نور آسمانها و زمین است.
 - ۷ و ۹. سوره زم، آیه ۵۳: از رحمت من ناامید نشوید، زیرا خدا تمام گناهان را می آمرزد.
 ۸. سوره نحل، آیه ۱۸: اگر خواستار شمارش نعمت‌های خدا باشید هرگز از عهده شما ساخته نیست.
 ۱۰. سوره انعام، آیه ۱۰۳: او نادیده داناست.
 ۱۱. سوره حدید، آیه ۲: او بر هر چیز تواناست.
 ۱۲. سوره بقره، آیه ۲۵۵: کیست که در پیشگاهش جز به فرمان او شفاعت کند.

بزرگ آئین‌وران در شناسائیش دل بر دو نیم که ما عرفناک حق معرفتک درود یزدان بر سرور سروران و مهر کننده پیغمبران، سر کرده آزادگان و سرهنگ فرستادگان، پاک پیغمبرستوده خوی، و یزدان شناس خجسته روی، و خشور زیبا کیش خاکی نهاد، دستور نیک اندیش تازی نژاد که به پای فرزاندگی راه کشوری مع الله وقت پوید و در پایه یگانگی سخن من رآنی فقد رای الحق گوید.

آفرین بر پاک دامادش کننده در خیبر، فکننده سر عنتر، در شهر بند دانائی و گوهر دریا بار بینائی، مهین مرد راست راد و بهین خداپرست پاک نهاد، دلیر مهرورز کین توز، هژیر دوست پرور دشمن سوز، داننده راههای نهانی، خواننده رازهای دو جهانی، دریای بی پهنای گهرباری، کوه فلک شکوه بردباری، تهم شیر کش بیشه رزمسازی، بهین دخت پیغمبر تازی که وی و فرزندان تن سپهر را جان؟ و جان کیهان را روان، و پیشوای رهبران و رهنمای گمراهانند.

و بعد بر بنده شرمنده ضعیف رضاقلی المتخلص به «هدایت» مصنف این خجسته تصنیف چه شکرها واجب گشته که چنانچه در دیباچه نخستین اشارت رفته بر حسب امر اعلیٰ فهرستی کثیرالفواید گوش و گردن شاهدان این نامه را به منزله تمایم و قلاید محتوی بر نام نامی انبیای عظام و منظوری بر اسامی سامی سلاطین کرام نگاشته آمد و به قدر وسع و مقدور بر مجلدات سبعة این تاریخ مشهور گذشته و به تنقیح و تصحیح و تبویب و تکتیب آن کوشیده، وقایع سیصد و هفتاد و اندسال اساطین سلاطین ایران را که چندین هزار بیت است تا طلوع آفتاب این دولت بی زوال در ضمن سه جلد بر آن مجلدات سبعة منضم کرده، در دارلطباعه کامل الصناعته خاصه جدیده نسخ بدیعه عدیده منطبع نموده، معادل یک هزار جلد کامله العدد که به شمار دیگر ده هزار مجلد و انشاء الله چون بنای دولت مشید اعلیٰ هر مجلدی مخلد موجود گشته.

و فی الواقع این تاریخ مدروس ناقص اکنون نامه کامل است که بر واقعات دولت ابد مدت شامل است و به «روضه الصفا ناصری» لقب یافته و روح مجرد حقایقش در عین صفا به قالب مثال طبیعی در آمده و نام مبارک تمیمه گردن اشتهار و وشاح پیکر اعتبارش شده، خاصه این دهم مجلد که خاصه واقعات حضرت خاقان سکندرشان قطب السلاطین سلطان محمد شاه قاجار ثانی و اعلیٰ حضرت سلطان